

Απάντηση περί Παλαιάς Διαθήκης.

Μία συνοπτική απάντηση σε όσους αγνοούν την αξία και τη θέση της Παλαιάς Διαθήκης μέσα στην Εκκλησία.

Μία συνοπτική απάντηση σε όσους αγνοούν την αξία και τη θέση της Παλαιάς Διαθήκης μέσα στην Εκκλησία.

Θέμα: Παλαιά Διαθήκη - Αγία Γραφή.

Ερώτηση:

Σεβαστέ Πάτερ, θα ήθελα να σας ρωτήσω ποιος είναι ο λόγος να διαβάζουμε την Παλαιά Διαθήκη, αφού υπάρχει τόσο αγριότητα όπως οι Κριτές η ιστορία του Σαμψών, Γεδεών, κτλ. και γιατί ο Θεός τιμωρούσε τόσο πολύ τους Εβραίους και διατί να μαθαίνωμε την ιστορία των Εβραίων. Ενώ η Κ. Διαθήκη χαρακτηρίζει το Θεό μας πολυεύσπλαχνο, Πανάγαθο. Εάν μπορείτε να μου εξηγήσετε η εάν ξεύρετε κανένα βιβλίο που να εξηγή. Σας ευχαριστώ. Μετά μεγάλου σεβασμού.

Απάντηση:

Αγαπητή κα...

Χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε!

Η ερώτηση που μας υποβάλατε είναι αρκετά συνηθισμένη και γνωστή στην Εκκλησία ιδίως στην εποχή μας. Ως συνήθως τα φαινομενικά βίαια και αποτρόπαια γεγονότα που καταγράφονται στην Βίβλο χρησιμοποιούνται ως εναύσματα προς κατηγορήση της Αγίας Πίστης μας. Εσείς, φυσικά, ως πιστή Χριστιανή, διακατέχετε απ' αυτήν την απορία εξαιτίας άγνοιας και επομένως καλού πόθου προς μαθητεία.

Είναι γεγονός πως για να προχωρήσουμε ορθά στην πορεία της πνευματικής μας ζωής πρέπει πρωτίστως να στερεωθούμε σε ακράδαντη και θερμή πίστη που συγχρόνως θα χαρακτηρίζεται από το απλό και άδολο της παιδικότητας. Αυτό επ' ουδενί δεν ενισχύει το ρητό «πίστευε και μη ερεύνα»- αφού ο Κύριος μας καλεί σε **έρευνα της Γραφής** (Ιωαν. 5,39)- αλλά εδράζεται στην προϋπόθεση που έθετε ο Ιησούς Χριστός όταν επρόκειτο να απαντήσει ή να θαυματοουργήσει, δηλαδή **θερμή πίστη**. Επομένως, εάν θέλουμε να είμαστε μέλη της Εκκλησίας **είναι αδιανόητο** να τολμήσουμε να απορρίψουμε ότι έχει θεσπίσει σ' Αυτήν το Άγιο Πνεύμα μέσω των Θεοφόρων Πατέρων (επαναλαμβάνουμε πως η Πίστη δεν συνεπάγεται με την απαγόρευση ερωτήσεων περί αυτής).

Η Παλαιά Διαθήκη δεν είναι τίποτε λιγότερο ή περισσότερο από Αγία Γραφή, είναι το πρώτο μεγάλο Της τμήμα. Γράφηκε με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος (όπως ακριβώς και η Καινή). Χρησιμοποιήθηκε από τον ίδιο τον Χριστό, από τους Αποστόλους και ανά τους αιώνες απ' όλους τους Αγίους της Εκκλησίας μας χωρίς ποτέ να διακριθεί από την Καινή Διαθήκη. Χαρακτηριστικά ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μας διδάσκει πως «η Παλαιά προδήλωσε την Καινή και η Καινή ερμήνευσε την Παλαιά. Δεν είναι κάτι ξεχωριστό αλλά ομοιάζουν με δύο υπηρέτριες που ακολουθούν τον Ένα Δεσπότη» (PG 50, 796). Πιο απλά μπορούμε να πούμε πως ολόκληρη η Παλαιά βοά **«ο Χριστός έρχεται»** ενώ η Καινή πιστοποιεί πως **«ο Χριστός ήρθε»**.

Όμως τι είναι όλα αυτά τα περίεργα στοιχεία βίας και «παράξενων» κοινωνικών συμπεριφορών των προσώπων της Παλαιάς Διαθήκης έναντι αυτών της Καινής; Ακόμη και ο ίδιος ο Θεός παρουσιάζεται ως αιμοσταγής και εκδικητικός (όπως νομίζουν μερικοί). Δεν είναι επί του παρόντος να καταλογογραφήσουμε πληθώρα παραδειγμάτων όπου ο Θεός στην Παλαιά Διαθήκη ενεργεί με απaráμιλλη αγάπη και ανεκτικότητα. (Παρενθετική διευκρίνιση: Ομιλούμε ασφαλώς για τον Έναν Τριαδικό Θεό

που πλέον αποκαλύπτεται ολοφάνερα στην Καινή. Εάν κάποιος διαχωρίζει τον Θεόν σε αυτόν της Παλαιάς ή της Καινής, όχι απλώς αιρετικός αλλά πολυθεϊστής πρέπει να ονομασθεί). Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της αναμονής Του για την μετάνοια των νινευιτών (Ιων. 3 και 4). Από την άλλη υπάρχουν παραδείγματα στην Καινή Διαθήκη όπου ο Κύριος φέρεται αυστηρά (π.χ. εκδίωξη εμπόρων από το Ναό Μτθ. 21, 12-13), μήπως και εκεί πρέπει να Τον κατηγορήσουμε; Ως συνήθως λησμονούμε πως ο Θεός εκτός από σπλαχνικός Πατέρας μας είναι και ο δίκαιος Κριτής μας. Βέβαια αυτό δεν το πράττουμε εξαιτίας αγάπης προς το Θείο του Πρόσωπο αλλά μάλλον προς εξυπηρέτηση των χαμερπών συμφερόντων μας.

Πρόκειται δηλαδή για μια παρανόηση αλλά και για μια σατανική συκοφαντία (όταν προέρχεται από εχθρούς της Πίστεως) προς τις θείες Γραφές. Η λύση της παρανοήσεως αυτής (όταν συμβαίνει σε πιστούς ανθρώπους όπως εσείς) βρίσκεται στο **πώς θα προσεγγίσουμε** τα ιερά κείμενα. Δηλαδή, όχι απλώς ως κάποιο ιστορικοφιολογικό είδος αλλά ως κατ' εξοχήν **θεόπνευστα θεολογικά κείμενα**. Οι Δίκαιοι και Προφήτες, συγγραφείς και διαμορφωτές της Παλαιάς Διαθήκης, υπήρξαν φορείς του Αγίου Πνεύματος όπως ακριβώς και οι συγγραφείς της Καινής. Μας μεταφέρουν **ό,τι ακριβώς θέλει να διδάξει ο Θεός στην ανθρωπότητα την συγκεκριμένη ιστορική στιγμή αλλά και διαχρονικά**, μέχρι την συντέλεια του κόσμου.

Επίσης οφείλουμε να έχουμε διαρκώς στο νου μας πως πρόκειται για κείμενα που διαμορφώθηκαν αιώνες προ της ελεύσεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Μια δίκαιη κρίση προϋποθέτει την μελέτη του πολιτισμού εκείνης της εποχής, την επικρατούσα νομοθεσία στους γειτονικούς με τον Ισραήλ λαούς και γενικώς όλη την περιρέουσα ατμόσφαιρα στην οποία ζούσε, έδραττε και οπωσδήποτε επηρεαζόταν ο Ισραήλ. Επί παραδείγματι η πολυσυζητημένη διάταξη του Μωσαϊκού Νόμου «οφθαλμόν αντί οφθαλμού» και «οδόντα αντί οδόντος» (Εξ. 21,24) μέσα σε κοινωνία που είχε ως βασικά χαρακτηριστικά την βαρβαρότητα και την άμετρη εκδικητικότητα έρχεται να περιορίσει το κακό. Διατάσσοντας την εξ ίσου ανταπόδοση αποφεύγεται η αχαλίνωτη, που συνηθίζονταν τότε. Στην σύγχρονη εποχή κάτι τέτοιο μας ξενίζει, όμως πώς εκδικούμαστε σήμερα (πολλές φορές και Χριστιανοί); Ίσως μας δικαιολογεί το γεγονός ότι πατούμε επί πτωμάτων αλλά με «πολιτισμένο τρόπο»... Ας μην απαιτούμε να κατανοήσουμε την κατάσταση και τα ήθη αρχαίων λαών μέσω των δεδομένων του 21^{ου} αιώνας, είναι παράλογο. Άλλωστε γνωρίζουμε

πόσο επηρέασε στη διαμόρφωση των πολιτισμών η έλευση και το κήρυγμα του Χριστού μας.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να χρησιμοποιήσουμε ένα απλοϊκό αλλά, νομίζουμε, αντιπροσωπευτικό παράδειγμα. Όταν οι γονείς ξεκινούν την διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους ασφαλώς δεν χρησιμοποιούν τις ίδιες μεθόδους και τακτικές που θα χρησιμοποιήσουν όταν αυτά θα έχουν φτάσει στην εφηβεία ή στην ενηλικίωση. Στην νηπιακή και παιδική ηλικία το παιδί διδάσκεται μέσω απλοϊκών εκφράσεων, ιστοριών κλπ. ενώ συχνά γίνεται χρήση του φόβου αλλά πολλάκις και της βίας. Ποιος γονιός όμως κατηγορήσε τον εαυτό του για αυτές του τις ενέργειες; Έτσι και ο Ουράνιος Πατήρ παιδαγωγεί με τον τέλειο και πάνσοφο τρόπο Του και οδηγεί κάθε άνθρωπο στην επίτευξη του σκοπού της ζωής του, την σωτηρία του. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η Παλαιά Διαθήκη έχει χαρακτηριστεί προσφυώς ως «παιδαγωγός εις Χριστόν» και πράγματι αυτή είναι η λειτουργία της έως της συντελείας του αιώνας.

Η επίσης συχνή κατηγορία προς το ιερό βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης είναι ότι πρόκειται για βιβλίο που περιγράφει ιστορίες της εβραϊκής θρησκείας και συνεπώς δεν αφορά καθόλου τους Χριστιανούς και ιδίως τους Έλληνες (!). Μια τέτοια άποψη, όμως, μήπως υποκρύπτει έναν παράλογο σωβινισμό; Ο χαρακτηρισμός του Ισραήλ ως «εκλεκτού λαού του Θεού» δεν δίδει κάποιο ξεχωριστό δικαίωμα στους Εβραίους-αν και ήταν το μοναδικό έθνος που πίστευε στον αληθινό Θεό εκείνη την εποχή- αλλά μια ιδιαίτερη ιεραποστολική, θα λέγαμε, υποχρέωση για την πνευματική προετοιμασία που απαιτούνταν προ της ελεύσεως του Σωτήρος Θεανθρώπου. Επειδή ο Ισραήλ ταύτισε πολλάκις τον Θεό με το έθνος του ο Ίδιος κατακρίνει αυτήν την υπεροπτική στάση (Αμ. 3,2) και δηλώνει απερίφραστα ότι αγαπά και νοιάζεται κατά τον ίδιο τρόπο και τα άλλα έθνη (Αμ. 9, 7). Και όλα αυτά μέσα στην Παλαιά Διαθήκη, που αν και κατηγορείται ως απλή εξιστόρηση εβραϊκών γεγονότων απευθύνεται σ' όλον τον κόσμο, όπως ολόκληρη η Αγία Γραφή.

Ο Χριστός μας απευθύνθηκε με την ίδια αγάπη σε όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως φυλής και εθνότητας. Ο θείος Του λόγος καλεί στον αγώνα για την σωτηρία κάθε έναν μας ξεχωριστά ως αγαπητό Του και μοναδικό πρόσωπο. Προσωπικά για έναν έκαστο άνθρωπο όλων των εποχών ο Θεός ενανθρώπησε, δίδαξε και σταυρώθηκε και αναστήθηκε. Γνωρίζουμε, βέβαια, πως όλα αυτά πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το προ αιώνων σχέδιο της Θείας Οικονομίας του Ουρανίου Πατρός. Πότε όμως ξεκινά το σχέδιο αυτό; Από πού θα διδαχθούμε την πορεία του;

Ασφαλώς από την Αγία Γραφή και συγκεκριμένα από την Παλαιά Διαθήκη!

Αμέσως μετά την πτώση των πρωτοπλάστων ο Πανάγαθος και όλος αγάπη Θεός προαναγγέλλει την λύτρωση του ανθρωπίνου γένους και την τιμωρία του όφεως (διαβόλου). Συγκεκριμένα ο Θεός λέει στο φίδι πως από την γυναίκα θα προέλθει απόγονος ο οποίος θα του συντρίψει το κεφάλι (με την Σταύρωση και την Ανάστασή Του) και αυτός θα του τρυπήσει την φτέρνα (δια του πάθους κατά την ανθρώπινη φύση Του) (Γεν. 3, 15). Αυτήν την ολοφάνερη προφητεία για την έλευση, Σταύρωση και Ανάσταση του Χριστού την ονομάζουν οι Άγιοι Πατέρες «πρωτευαγγέλιο». Και όλα αυτά στο προοίμιο της Παλαιάς Διαθήκης, στο πρώτο της βιβλίο που ονομάζεται Γένεσις. Από εκεί και πέρα όλα τα βιβλία της Π. Διαθήκης βρίθουν από προτυπώσεις, προεικονίσεις και προφητείες για το πρόσωπο του Χριστού, τον επί γης βίο Του αλλά και για την Εκκλησία και μέχρι και για την δευτέρα παρουσία Του.

Τι πρώτα να αναφέρουμε; Περί προσώπων; Ο Ισαάκ (Γεν. 22), ο Μελχισεδέκ (Γεν. 14, 17-24), ο Ιωσήφ (Γεν. 37 και εξής) και τόσοι άλλοι είναι προτυπώσεις αυτού του ίδιου του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Σας θυμίζουμε την φλεγόμενη και μη καιομένη βάτο (Εξ. 3, 16), την κιβωτό της διαθήκης (Εξ. 25, 10-22), τον πόκο του Γεδεών (Κριτ. 6, 37-40) και τόσες άλλες ολοφάνερες προτυπώσεις της Θεοτόκου και του υπερφυή τρόπου της συλλήψεως απ' Αυτήν του Λόγου του Θεού. Επίσης εύγλωττα προεικονίζεται η Γέννηση του Χριστού στο όνειρο του Ναβουχοδονόσορα με τον «λίθο άνευ χειρός τμηθέντα» (Δαν. 2)· η τριήμερος ταφή και Ανάσταση με την παραμονή του Ιωνά εντός του κήτους (Ιων. 2, 1-11)· η δια του Σταυρού λύτρωση των ανθρώπων με το γεγονός της υψώσεως του χάλκινου όφεως υπό του Μωυσέως (Αριθ. 21, 4-9)· και φτάνει ο προφήτης Ιεζεκιήλ να προλέγει, σαν να είναι παρών, την ανάσταση όλων των νεκρών «εν τη εσχάτη ημέρα» (Ιεζ. 37).

Οφείλουμε επ' αυτών να υπογραμμίσουμε την καταπληκτική ακρίβεια με την οποία οι προφύτες προλέγουν όλα τα γεγονότα που αφορούν στο θείο πρόσωπο του Χριστού εκατοντάδες χρόνια πριν. Για του λόγου το αληθές θα αρκούσε μια γρήγορη φυλλομέτρηση και μόνον του κατά Ματθαίον Ευαγγελίου. Ο ιερός Ευαγγελιστής αναφέρεται σε πληθώρα προφητειών και αποδεικνύει πώς βρίσκουν εκπλήρωση στο πρόσωπο του Θεανθρώπου. Πόσο εκπληκτική είναι η παραπομπή στις ιερές Γραφές από τον Κύριο, την στιγμή που βρίσκεται επί του Σταυρού, με την φράση «Θεέ μου, Θεέ μου ινατί με εγκατέλιπες;» (Μτθ. 27, 46). Είναι η

αρχή του 22^{ου} Ψαλμού όπου προφητεύονται λεπτομερώς τα γεγονότα του θείου Πάθους.

Ήδη μακρύναμε τον λόγο αν και όσα λέχθηκαν αποτελούν μια σύντομη απάντηση για ένα τόσο σπουδαίο θέμα. Κλείνοντας θέλουμε να τονίσουμε τρία στοιχεία τα οποία θεωρούμε ως το κλειδί και την βάση για την κατανόηση της ιερότητας αυτού του τόσο παρεξηγημένου και παρερμηνευμένου βιβλίου:

1. Ο ίδιος ο Χριστός μας όταν μας καλεί να μελετήσουμε τις Γραφές διότι αυτές μαρτυρούν για Αυτόν (Ιωαν. 5, 39), ή όποτε άλλοτε **αναφέρεται στις Γραφές εννοεί ασφαλώς την Παλαιά Διαθήκη** (η Καινή γράφηκε αρκετά χρόνια μετά την Ανάστασή Του).

2. Οπουδήποτε στην Π. Διαθήκη έχουμε φανέρωση του Θεού γίνεται δια του Λόγου του, δηλαδή του Χριστού (πολλάκις ως Άγγελος). **Ο ΙΔΙΟΣ ο Χριστός φανερώνεται εν σώματι στην Καινή και άνευ σώματος-αφού δεν το είχε λάβει ακόμη- στην Παλαιά.**

3. Η Αγία μας Εκκλησία οδηγούμενη από το Άγιο Πνεύμα όρισε ως ενιαίο σύνολο την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη και ποτέ δεν τις διαχώρισε. **Δεν έχουμε δύο αλλά ΕΝΑ ιερό βιβλίο, την Αγία Γραφή,** που χρησιμοποιούμε στον εκκλησιαστικό μας βίο.

Πολύ θα βοηθηθείτε εάν διαβάστε ακόμη μερικά σημαντικότερα και διαφωτιστικά άρθρα στο διαδίκτυο: στην ιστοσελίδα της Ο.Ο.Δ.Ε. http://www.oodegr.com/oode/grafi/pd/foundas_p_d1.htm

Επίσης, στην ιστοσελίδα μας [http://www.impantokratoros.gr / B241C6B3.el.aspx](http://www.impantokratoros.gr/B241C6B3.el.aspx).

Τέλος σας προτείνουμε και το έγκριτο βιβλίο του Βασιλειάδη, Νικολάου, **Η Παλαιά Διαθήκη στην Ορθόδοξον Εκκλησίαν, απάντησι στους κατηγορούς της, Αθήνα, εκδ. «Σωτήρ», 2002.**

Είθε ο Πανάγαθος Κύριός μας να φωτίζει όλους στην επίγνωση της Αλήθειας.

Πηγή : <https://impantokratoros.gr>